

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

Development training to prevent sexual risk behaviors of students,
diploma level Technical College Lopburi

วรรณมาศ สืบโถพงษ์¹, ดร.วิไล ทองแผ่², ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง³

¹นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

³อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี และ 2) ประเมินผลการใช้หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยประเมินความรู้เรื่องเพศศึกษา ความพึงพอใจต่อหลักสูตร ฝึกอบรม พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยง ทางเพศ 2) แบบสอบถามความต้องการฝึกอบรมสำหรับนักเรียน 3) แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนา หลักสูตร 4) แบบทดสอบความรู้เรื่องเพศศึกษา 5) แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 6) แบบวัดค่านิยม ทางเพศที่เหมาะสม และ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. การพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ พัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอน ของ ทาบา 7 ขั้นตอน การศึกษาวิเคราะห์ความสำคัญจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหา การจัดลำดับเนื้อหา การจัดประสบการณ์ การเลือกประสบการณ์ และ การประเมินผล ซึ่งหลักสูตรผ่านการ ประเมินของผู้เชี่ยวชาญสามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมได้ 2. การประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรม เพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า ความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม สูงกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหลังการใช้ หลักสูตรฝึกอบรมต่ำกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมของ นักเรียนหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ความพึงพอใจ ต่อหลักสูตรของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หลักสูตรฝึกอบรม / พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ / วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี

Abstract

The objectives of this study are : 1) Develop the training program to decrease the risk of sexual behaviors of Vocational Certificate students, Lopburi Technical college 2) To evaluate The training program to reduce the risk of the sexual behaviors. by testing the understanding about sexual knowledge ,satisfaction of the training course , the risk of sexual behaviors and sexual values. The participants in this research. are 32 students ; They are first year and second years student of vocational certificate in commercial business program The instrument of the research include 1) The training program to reduce the risk of the sexual behavior. 2) The questionnaire about the training program for students 3) The interview test 4) The test about sexual education 5) a sexual risk behavior 6) a proper sexual values, and 7) were satisfied with the course. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation of test and analysis of content. The results showed that 1. Development of training courses to reduce sexual risk behaviors. The researcher developed the following steps to Taba 7 steps of analysis of the priority needs. Determine the contents aim to sequence content. The experience The selection and evaluation experience, which courses through expert assessment can be used to train 2. Evaluation of a training curriculum to reduce sexual risk behaviors found that the sex education of the students. The training curriculum Higher than before training The level of statistical significance. 01 sexual risk behavior of students using the training than before training. The level of statistical significance. 01 sexual values of the students using the appropriate training courses. Higher training level of statistical significance. .01 Satisfaction with the course of a student at a high level.

Keywords: training / sexual risk behaviors / Technical college

บทนำ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เผยข้อมูลจากสถิติขององค์การอนามัยโลก (WHO) ระบุว่า ภาพรวมหญิงตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรทั่วโลก พบว่า ค่าเฉลี่ยของผู้หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ของทั่วโลกอยู่ที่ 65 ต่อ 1,000 คน ส่วนค่าเฉลี่ยของผู้หญิงในทวีปเอเชียอยู่ที่ 56 ต่อ 1,000 คน โดยประเทศไทยมีผู้หญิงตั้งครรภ์ที่อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 70 ต่อ 1,000 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงสุดของประเทศในทวีปเอเชีย (หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์, 17 มกราคม 2556) สอดคล้องกับสำนักข่าวไทย รายงานข้อมูลพบว่า อายุเฉลี่ยของการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยจะอยู่ที่ 13 - 15 ปี ขณะที่สถิติเด็กตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์พบว่า ประเทศไทยเป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากแอฟริกา และเป็นอันดับ 1 ในเอเชีย ที่มีแม่วัยรุ่นที่คลอดบุตรอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 787,739 คน คิดเป็น 13.55% ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานที่องค์การอนามัยโลก กำหนดไว้ไม่เกิน 10% สอดคล้องกับภาวะสังคมไทยไตรมาสที่ 4 ปี 2555 การมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมของวัยรุ่นนำไปสู่การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม ในปี 2554 เด็กเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุเฉลี่ย 12 ปี กว่าร้อยละ 50 ไม่มีการป้องกัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ, 26 กุมภาพันธ์ 2556, หน้า 2) ข้อมูลของหน่วยงานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงาน

สาธารณสุขจังหวัดลพบุรี ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาด้านสุขภาพวัยรุ่นและเยาวชน (ปัญหาพฤติกรรมวัยรุ่น การมีบุตรก่อนวัยอันควรในปี พ.ศ. 2554 จังหวัดลพบุรีมี มารดาที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 12 ปีสถานการณ์จังหวัดลพบุรี พ.ศ. 2550 - 2554 พบว่า นักเรียนมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้น อายุเฉลี่ยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลง (กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลจังหวัด สำนักงานจังหวัดลพบุรี, 2556) จากข้อมูลงานทะเบียนวิทยาลัยเทคนิคลพบุรีพบว่า ปีการศึกษา 2556 มีนักเรียน ลาพักการเรียนเนื่องจากการตั้งครรภ์จำนวน 62 คน ซึ่งก็ไม่ใช่ตัวเลขทั้งหมดเพราะยังมีนักเรียนที่ตั้งครรภ์และออกจากสถานศึกษาโดยไม่ลาพักการเรียนหรือลาออกกลางคันดังนั้นจึงไม่สามารถทราบข้อมูลที่เป็นตัวเลขแน่นอนได้

การแก้ปัญหาค่าการตั้งครรภ์ของแม่วัยใส กระทรวงสาธารณสุขมียุทธศาสตร์การแก้ปัญหาให้ตัวเลขดังกล่าวลดลงในปี 2557 ตั้งเป้าให้คุณแม่วัยต่ำกว่า 20 ปี คลอดเหลือเพียง 50 คนต่อ 1,000 คน ตามเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกกำหนด ผลักดันร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ แห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2553-2557) โดยส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่น มีลูกเมื่อพร้อม สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการเรียนการสอนความรู้เรื่องเพศศึกษา การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียน เวทีเสวนาระดับชาติ มหาวิทยาลัยมหิดล สรุปประเด็นการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นมีความสำคัญที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยมุ่งไปที่ตัววัยรุ่นให้ตระหนักถึงปัญหา เห็นความสำคัญของการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์แบบรับผิดชอบและปลอดภัย การเพิ่มทักษะชีวิตและเพศศึกษาแบบรอบด้าน มีทักษะในการสื่อสาร การรู้จักปฏิเสธ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศได้อย่างถูกต้อง (ภาคีความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, 26 มีนาคม พ.ศ. 2555)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพซึ่งเป็นเยาวชนที่มีความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง ให้มีความรู้ฝึกและปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศใช้ความคิดมีเหตุผล โดยผู้วิจัยได้นำขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ ทาบ่า (Taba) ที่มีขั้นตอนมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม 7 ขั้นตอน มาพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ พัฒนาให้นักเรียนมีการปรับลดพฤติกรรมเสี่ยง ปรับเปลี่ยนทัศนคติ ค่านิยมทางเพศที่ถูกต้องเหมาะสม มีทักษะการดำเนินชีวิต และเห็นคุณค่าในตนเอง และใช้พื้นฐานทฤษฎี การปรับพฤติกรรมของเอลลิส (Ellis) แบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และ พฤติกรรม มาปรับเปลี่ยนลักษณะความคิด ความเชื่อที่ไร้เหตุผลให้มีความคิดความเชื่อที่มีเหตุผล ปรับลักษณะของอารมณ์ให้เป็นอารมณ์ที่เหมาะสม มีบุคลิกภาพและแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมขึ้น มาเป็นพื้นฐานในการฝึกอบรม อันเป็นแนวทางให้นักเรียนเกิดกระบวนการทางความคิดความเชื่อ ที่มีเหตุผล ย้อนกลับมาสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงของตนเองและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เหมาะสม เลือกลงแนวทางการดำเนินชีวิตและมีความสามารถในการปรับตัวรวมถึงมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม หลักสูตรการฝึกอบรมจะเป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงคนอย่างเป็นระบบ การฝึกอบรมที่ดีจะต้องสามารถทำให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ เกิดประโยชน์ต่อบุคคลด้านการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ความคิด การวิเคราะห์และการตัดสินใจ เพื่อการสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีและนำไปประยุกต์ใช้ได้ สถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการหล่อหลอมให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี
2. เพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยประเมินความรู้เรื่องเพศศึกษา พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม และความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี จำนวน 8 ห้องเรียน จำนวน 320 คน
  - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยมีวิธีสุ่มแบบ 2 ขั้นตอน (two stage) ดังนี้
    - 1) ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) โดยคัดเลือกนักเรียนชั้นปีที่ 1 แผนกวิชาพาณิชยการที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ให้ทำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและค่านิยมทางเพศ
    - 2) สุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) โดยใช้วิธีจับสลากจากนักเรียน ที่ทำแบบคัดกรองและมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและค่านิยมทางเพศเข้ารับการอบรมจำนวน 32 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
  - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
  - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
    - 2.2.1 ความรู้เรื่องเพศศึกษา
    - 2.2.2 พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
    - 2.2.3 ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม
    - 2.2.4 ความพึงพอใจต่อหลักสูตร
3. ขอบเขตของเนื้อหา
หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี โดยมีเนื้อหา ดังนี้
  1. พฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์
  2. ปัญหาและผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์
  3. การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด
  4. การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ

5. การปรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
  6. การเห็นคุณค่าและการกำหนดเป้าหมายชีวิตตนเอง
  7. พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม
4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทำวิจัย

ทำการวิจัยในเดือน พฤศจิกายน 2557 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระยะเวลา การฝึกอบรม จำนวน 2 วัน ๆ ละ 9 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง

การทบทวนวรรณกรรม

1. การพัฒนาหลักสูตรใช้แนวคิด ทาบ (Taba, 1962, p. 454) ได้กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและของสังคม 2. กำหนดจุดมุ่งหมาย 3. เลือกเนื้อหาสาระ 4. จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5. การจัดประสบการณ์ 6. การคัดเลือกประสบการณ์ 7. การประเมินผล

2. อมรศรี ศรีอินทร์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า หลังการฝึกอบรม กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตทุกทักษะ สูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.001 และคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตหลังฝึกอบรมของกลุ่มทดลองสูงกว่าหลังการเรียนรู้ตามปกติจากวิชาต่างๆ ของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เหมาะสม สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 318.34 คิดเป็นร้อยละ 82.26 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรม

3. สุรมิตร แสงสุระ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอนามัยเจริญพันธ์ในกลุ่มวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยผลการวิจัยพบว่า ทุกภาคส่วนต้องการให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้เยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเพศอย่างถูกต้อง สามารถรู้จักการดูแลอนามัยตนเอง มีทักษะในการป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย และช่วยลดปัญหาในเรื่องเพศสัมพันธ์ ที่ไม่ถูกต้องของวัยรุ่นในยุคปัจจุบัน

สรุปผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามลำดับได้ ดังนี้คือ

1. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม 2) การกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) การเลือกเนื้อหาวิชา 4) การจัดลำดับเนื้อหาสาระ 5) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 7) การประเมินผล

1. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน รวบรวมข้อมูลพื้นฐาน นำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการร่างหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรอาชีวศึกษาปี 2556 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หมวดวิชาทักษะชีวิต เอกสารที่เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น แนวคิด ทฤษฎีที่การปรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่น โดยนำปัญหาสถานการณ์ ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากำหนดประเด็นการสัมมนาและใช้แบบสัมภาษณ์ กับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.1 ผลการศึกษาความต้องการของผู้เรียน เกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาในปัจจุบันมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ จากการรับ วัฒนธรรมตะวันตกและการรับสื่อที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนไม่เห็นคุณค่าในตนเอง มีการแสดงออกทางเพศ ที่ไม่เหมาะสม จึงคิดว่าหลักสูตรนี้จะช่วยลดพฤติกรรมเสี่ยงได้ การให้ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษา จะช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้ ความคิดในทางที่ถูกต้อง รู้เท่าทันกับสถานการณ์ และสื่อต่าง ๆ เพื่อมีแนวทางในการปฏิบัติตน ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

1.2 ผลการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมพบว่า นักเรียนมีความต้องการฝึกอบรมในระดับ มาก 2) ด้านความต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาจากหลักสูตรฝึกอบรม พบว่า ต้องการเรียนรู้เรื่อง สถานการณ์และโอกาสเสี่ยงทางเพศ พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศ ยาคุมกำเนิด เพศสัมพันธ์กับวัยรุ่น คุณค่า ในตนเอง การตั้งครรถไม่พร้อม การใช้ถุงยางอนามัย การแก้ไขปัญหาดังกล่าวในวัยรุ่น 3) ด้านการจัดกิจกรรม การอบรมนักเรียนต้องการให้มีการจัดกิจกรรมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย คู่มือ ประกอบคำบรรยาย การสาธิต 4) ด้านความต้องการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ประกอบการฝึกอบรมพบว่านักเรียนต้องการใช้คอมพิวเตอร์/โปรเจกเตอร์ 5) ด้านระยะเวลาพบว่า นักเรียนต้องการเข้าฝึกอบรม จำนวน 2 วัน 6) ด้านวิธีการวัดและประเมินผลพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ ต้องการทำแบบทดสอบ

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย ได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเจาะจงโดยใช้วิธีการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ โดย นำพื้นฐานทฤษฎีการปรับพฤติกรรม ของเอลลิส (Ellis) มาเป็นพื้นฐานการปรับเปลี่ยน พฤติกรรม ปรับเปลี่ยนลักษณะความคิดความเชื่อที่ไร้เหตุผลให้มีเหตุผล

3. การเลือกเนื้อหาวิชา มีการเลือกเนื้อหาสาระ ดังนี้ 1) พฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ 2) ปัญหาและผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ 3) การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด 4) การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ 5) การปรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 6) การเห็นคุณค่าและการกำหนดเป้าหมายชีวิต 7) พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม

4. การจัดลำดับเนื้อหาสาระ โดยจัดองค์ประกอบของเนื้อหา นำมาจัดเรียงลำดับ การเน้นให้ เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่จะสอนระดับของผู้เรียน จัดเนื้อหาสาระและขั้นตอนการสร้าง โดยนำแบบสอบถาม ความต้องการของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้มาเรียงลำดับความสำคัญ ความยากง่าย ความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระ และจัดลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้เข้ารับ การอบรม

5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเลือกวิธีการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ โดยการนำหลักสูตรไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคพนบุรี โดยมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เรื่องดังนี้ 1) ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา 2) วิเคราะห์ ปัญหาผลกระทบที่เกิดจากการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม 3) สังเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในชีวิต และประเมินผลก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียนโดยมีเครื่องมือ ที่ใช้ในการประเมินผลก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้แก่ แบบทดสอบวัดความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แบบสอบถามค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม

6. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยการจัดอบรมให้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 32 คน ใช้ระยะเวลาการอบรมจำนวน 2 วัน ๆ ละ 9 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม วันที่ 19 และ 20 เดือนพฤศจิกายน 2557 ณ ห้องประชุมอาคารวิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคพนบุรี เครื่องมือที่ใช้ 1) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคพนบุรี 2) แผนการฝึกอบรม 3) เอกสารประกอบการฝึกอบรม ประกอบด้วยแบบทดสอบวัดความรู้เรื่องเพศศึกษา แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ แบบสอบถามค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

7. การประเมินผล รู้โดยใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินผลดังนี้ 1) ประเมินด้านความรู้เรื่องเพศศึกษาโดยใช้แบบวัดความรู้เรื่องเพศศึกษา ก่อนและหลังการฝึกอบรม 2) ประเมินพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศก่อนและหลังการฝึกอบรม 3) ประเมินค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมโดยใช้แบบสอบถามค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม ก่อนและหลังการฝึกอบรม ติดตามผล 1 เดือน 4) ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม หลังการฝึกอบรม

2. ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคพนบุรีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 การเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 การเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่านิยมทางเพศเหมาะสมขึ้นกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.4 ความพึงพอใจต่อหลักสูตรของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ข้าพเจ้ารู้สึกชอบที่มีกิจกรรมการอบรมลักษณะนี้ 2) การอบรมนี้ทำให้ข้าพเจ้าเห็นถึงความห่วงใยของผู้ปกครอง 3) ข้าพเจ้าเกิดแนวคิดใหม่ ๆ ที่ได้เรียนรู้จากการอบรม

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้คือ

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรีมีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

1.1 ผลการศึกษาความสำคัญจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักเรียนเกิดปัญหาความเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นมาก ทั้งความเสี่ยงจากสถานการณ์ในปัจจุบัน สิ่งแวดล้อม การแสดงออกทางพฤติกรรมของวัยรุ่นไม่เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย การไม่เห็นคุณค่าในตนเอง การรับวัฒนธรรมตะวันตก สิ่งยั่วยุและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จากแบบสอบถามยังพบว่านักเรียนระดับ ปวช. มีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีการป้องกันการตั้งครรภ์หรือป้องกันบางครั้ง ที่พบปัญหาเช่นนี้เป็นเพราะนักเรียนไม่มีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง ขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่ตระหนักถึงสิ่งที่จะเกิดตามมาจากพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงทางเพศ ค่านิยมทางเพศที่เลียนแบบดารา และวัฒนธรรมตะวันตก ไม่มีการวางแผนการตั้งเป้าหมายในชีวิตและยังไม่เห็นคุณค่าในตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจะทำให้นักเรียนมีความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ถูกต้อง ได้รับความรู้ด้านการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม มีหลักในการคิด มีเหตุผลในการคิด พิจารณาในการแสดงออกทางพฤติกรรม ใช้ชีวิตให้ถูกต้องปลอดภัย รู้และเข้าใจในเรื่องการป้องกันความเสี่ยงที่ถูกต้อง ปรับตนเองให้ทันต่อเหตุการณ์ คิดเป็น ไม่คิดเข้าข้างตนเอง ไม่มองโลกในแง่ดีเกินไปจนเกิดอันตรายต่อตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมโภชน์ ไ้วังษ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมเพื่อการครองชีวิตในวัยเรียน สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีพฤติกรรมการครองชีวิตในวัยเรียน สูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

1.2.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรโครงสร้างตามข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย ความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้าอบรม เนื้อหาสาระ ระยะเวลา กิจกรรม การฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรม การวัดผลประเมินผล โดยนำกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ใช้รูปแบบของทาบ (Taba) มี 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ ของผู้เรียนและของสังคม 2. กำหนดจุดมุ่งหมาย 3. เลือกเนื้อหาสาระ 4. จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ 5. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 6. การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 7. การประเมินผลเพื่อตรวจสอบคู่มือกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดไว้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ รวมทั้งวิธีการประเมิน ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ มีความสอดคล้องและเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าเป็นหลักสูตรที่พร้อมที่จะนำไปฝึกอบรมได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรศรี ศรีอินทร์ (2552, บทคัดย่อ) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีสุราษฎร์ธานี ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนา

หลักสูตรฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่าหลังการฝึกอบรมกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยทักษะชีวิตทุกทักษะสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

1.2.2 ด้านระยะเวลาในการฝึกอบรม พบว่าใช้เวลาในการฝึกอบรม จำนวน 2 วัน ๆ ละ 9 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง มีเนื้อหา 7 เรื่องดังนี้ 1) พฤติกรรมและโอกาสเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ 2) ปัญหาและผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์ 3) การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด 4) การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยและรับผิดชอบ 5) การปรับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 6) การเห็นคุณค่าและการกำหนดเป้าหมายชีวิตตนเอง 7) พฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้เพราะเมื่อนำเนื้อหาแต่ละเรื่องมาวางแผนจัดกิจกรรมการฝึกอบรมแล้วใช้ระยะเวลาจำนวน 2 วันนั้น เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตามที่ สุนีย์ ภูพันธ์ (2546, หน้า 130-131) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบของหลักสูตร เช่น เรียงลำดับตามความยากง่าย ยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก เป็นศูนย์กลาง และปัญหาที่ผู้เรียนสนใจและต้องการแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมโภชน์ ไ้วังษ์ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรม เพื่อการครองชีวิตในวัยเรียน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ซึ่ง ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นคุณธรรมพื้นฐาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจถึงหลักธรรมคำสอนของพระพุทธศาสนา และสามารถนำไปใช้ในการครองชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีพฤติกรรมการครองชีวิตในวัยเรียนสูงกว่าก่อนการใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ประเมินผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคลพบุรี มีประเด็นอภิปรายดังนี้

2.1 ผลการวัดความรู้เรื่องเพศศึกษาของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนมีความรู้เรื่องเพศศึกษาสูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะกระบวนการฝึกอบรมที่สร้างขึ้นมีจำนวน 7 แผน พบว่านักเรียนให้ความสนใจ ตั้งใจ กระตือรือร้น ในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี สนใจในการชมสื่อ วิดีทัศน์ มีการซักถามประเด็นที่สงสัยจากคณะวิทยากรเพิ่มเติม กิจกรรมในแต่ละแผนการฝึกอบรม มีกระบวนการกลุ่ม เนื้อหาตรงตามความสนใจ ทันทกับปัญหาสถานการณ์เช่น การปฏิเสธการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด และพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม นักเรียนมีประเด็นซักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้รับความรู้ที่ถูกต้อง กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนได้ย้อนกลับมาคิดพิจารณาพฤติกรรมทางเพศของตนเอง ที่ผ่านมา เห็นถึงปัญหาที่ตามมาจากการมีพฤติกรรมและค่านิยมทางเพศที่เสี่ยง เกิดความความรู้ ความตระหนักในปัญหา ส่งผลให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ ความจำ และเข้าใจ สามารถความรู้นำไปใช้ใน ชีวิตจริงได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรมิตร แสงสุระ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอนามัยเจริญพันธุ์ในกลุ่มวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อปรับลดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่ำกว่าก่อนอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งพฤติกรรมที่เสี่ยงมาก

ที่สุด 3 ลำดับแรกคือ ต้องการให้แฟนสัมผัสเนื้อตัว ไปเที่ยวตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ และอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตา และหลังจากเข้ารับการฝึกอบรมพบว่ามีความเสี่ยงลดลง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเมื่อนักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการมีพฤติกรรมเสี่ยงและมีผลกระทบโดยตรงกับตัวของนักเรียนเอง ทั้งด้านการเรียน ด้านอนาคต และความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกิดขึ้นตามมาตลอดชีวิตหลังจากที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจะทำให้นักเรียนเกิดความตระหนักรู้และมีความคิดที่มีเหตุผลมากขึ้นในการตัดสินใจที่จะมีพฤติกรรม เช่นใดก็เกิดผลกับตนเองเช่นนั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิล ทองแป้ และคนอื่น ๆ (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางเพศสำหรับเยาวชนจังหวัดลพบุรีและจังหวัดสระบุรี พบว่า รูปแบบการปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางเพศ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงทาง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1. การสร้างความตระหนัก 2. การวิเคราะห์ตนเอง 3. การกำหนดเป้าหมายพัฒนาตนเอง 4. การวางแผนเพื่อบรรลุเป้าหมาย 5. การดำเนินการตามแผน โดยมีการให้กำลังใจและชี้แนะ 6. การประเมินและแก้ไขตนเอง ซึ่งในแต่ละขั้นตอนเน้นการใช้สติและการคิดแบบโยนิโสมนสิการ

2.3 ผลการวิจัยพบว่าหลังการฝึกอบรมนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพมีค่านิยมทางเพศเหมาะสมขึ้นกว่าก่อนฝึกอบรมกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้เพราะเมื่อนักเรียนได้เข้ารับการฝึกอบรม กระบวนการฝึกอบรมในเรื่องการเห็นคุณค่าและกำหนดเป้าหมายในชีวิต พฤติกรรมทางเพศและค่านิยมทางเพศที่เหมาะสม มีกระบวนการที่นักเรียนจะได้ ฟัง คิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์ องค์ความรู้เกิดความตระหนักถึงผลของการมีค่านิยมที่ไม่เหมาะสมที่จะส่งผลไปถึงการแสดงออกที่ไม่เหมาะสม และนักเรียนยังได้คิดวางแผนเป้าหมายในชีวิต ค้นหาคุณค่าที่มีในตนเองและพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความคิดมีเหตุมีผล ซึ่ง พวงผกา ประเสริฐศิลป์ (2543, หน้า 81) ได้กล่าวว่าค่านิยม เป็นแนวความคิด ความเชื่อ อุดมการณ์ ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมให้ชีวิตมีคุณค่า ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตได้แก่ ค่านิยมรักนวลสงวนตัว การรักนวลสงวนตัวช่วยป้องกันภัยทางเพศได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จูติพร อิงคถาวรวงศ์ (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ควรคำนึงถึงความรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย การคุมกำเนิดที่ถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมให้วัยรุ่นมีการรับรู้ค่านิยมทางเพศ ที่ถูกต้อง ปลูกฝังความรู้ ทักษะที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อป้องกันการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิง

2.4 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรของนักเรียน ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) ข้าพเจ้ารู้สึกชอบที่มีกิจกรรมการอบรมลักษณะนี้ 2) การอบรมนี้ทำให้ข้าพเจ้าเห็นถึงความห่วงใยของผู้ปกครอง 3) ข้าพเจ้าเกิดแนวคิดใหม่ๆ ที่ได้เรียนรู้จากการอบรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะเนื่องจากการฝึกอบรม มีกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนรวมทั้งวิทยากรที่เป็นผู้ดำเนินการให้ความรู้เข้าใจถึงวิธีการที่จะทำให้ มีความสนุกสนาน มีความพึงพอใจในการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุรมิตร แสงสุระ (2553, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอนามัยเจริญพันธุ์ในกลุ่มวัยรุ่น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้น ในการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความสนุกสนาน และให้ความร่วมมือในการฝึกอบรมเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- การพัฒนาจังหวัด. (2556). แผนพัฒนาจังหวัด กลุ่มงานยุทธศาสตร์สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลพบุรี, 2556.
- พระสมโภชน์ ไ้วังษ์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อการครองชีวิตในวัยเรียน สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จุติพร อิงคถาวรวงศ์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. จังหวัดสงขลา และพัทลุง สงขลานครินทร์เวชสาร ปีที่ 25 ฉบับที่ 6 พ.ย.-ธ.ค. 2550.
- ภาคีความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. (2555). เวทีเสวนาระดับชาติเรื่อง “การรณรงค์สาธารณะ เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องท้องในวัยรุ่น” วันจันทร์ที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2555 เวลา 09.00 - 12.30 น. ณ ห้องมณเฑียรทิพย์ โรงแรมมณเฑียร ถ.สุรวงศ์ กรุงเทพฯ.
- วีไล ทองแผ่ และคณะ. (2552). การปรับพฤติกรรมเพื่อลดความเสี่ยงทางเพศ สำหรับเยาวชน จังหวัดลพบุรี และจังหวัดสระบุรี. ลพบุรี: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการสังคมและเศรษฐกิจแห่งชาติ. (2556). แผนกลยุทธ์ประจำปี 2556-2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.
- สุรมิตร แสงสุระ. (2553). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอนามัยเจริญพันธุ์ในกลุ่มวัยรุ่น สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. (2556). สรุปข่าวหน้า 1 หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์. สืบค้น มกราคม 17, 2556, จาก <http://news.voicetv.co.th/thailand/60730.html>.
- อมรศรี ศรีอินทร์. (2551). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะชีวิตเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นที่เหมาะสม สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Ellis, A., & Grieger, R. (1982). **Handbook of Retinal Emotive Therapy**. New York: Springer.
- Taba, Hilda. (1962). **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York: Harcourt Brace and world.